

Ақийда дарслари (157-дарс). Ким Аллоҳдан сўрамаса, У Зот ундан ғазабланади

19:30 / 15.11.2021 3139

«Аллоҳ таоло дуоларни ижобат ва ҳожатларнираво қилади».

Жумхур мусулмонлар ва бошқа дин аҳллари ҳам дуо манфаатни жалб қилиш ва зарарни даф этиш учун энг кучли сабаблардан эканига ишонишади. Аллоҳ таолонинг мусулмон бўлсин, кофир бўлсин, бандасининг дуосини ижобат қилиб, унга сўраганини бериши, ризқ ва ёрдам бериши оят ва ҳадислардан маълумдир.

Имом Ибн Можа «Сунан» китобида Абу Ҳурайра розияллоҳу анҳудан ривоят қилган ҳадисда Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам: «Ким Аллоҳдан сўрамаса, Ул Зот ундан ғазабланади», деганлар.

Аллоҳ таоло Ўзининг олти сифатига далолат қилгани сабабидан дуо қилишга амр қилгандир:

1. Вужуд (борлиги). Чунки йўққа дуо қилинмайди. Йўқдан бирор нарса сўралмайди.
2. Ғанийлиги (бойлиги). Чунки фақирга дуо қилинмайди. Фақирдан бирор нарса сўралмайди.
3. Эшитувчилиги. Чунки карга дуо қилинмайди. Кардан бирор нарса сўралмайди.

4. Карам (сахийлик). Чунки баҳилга дуо қилинмайди. Баҳилдан бирор нарса сұралмайди.

5. Раҳмат. Чунки раҳмсизга дуо қилинмайди. Раҳмсиздан бирор нарса сұралмайди.

6. Қудрат. Чунки ожизга дуо қилинмайди. Ожиздан бирор нарса сұралмайди.

Дуони инкор қилувчи ушбу олти сифатни инкор қилувчидир. Үндан ғофил бўлган олти сифатдан ғофилдир.

Билингки, сабабларга суюниб, дуо қилмаслик тавҳиддаги ширкдир. Сабабларни бутунлай тан олмаслик ақлдаги нуқсондир. Сабабларни ишлатишдан юз ўгириш эса ишларни сабабларга боғлаб қўйган шариатга айб тақашдир.

Таваккул ва умидворлик тавҳид, ақл ва шариат вожиб қилган нарсалардан иборатдир. Сабабларга таваккул қилиб (суюниб) қолмайди ҳам, уларни беҳудага чиқармайди ҳам. Балки, Аллоҳга таваккул қилган (суюнган) ҳолда, сабаблар Аллоҳнинг иродаси ва изни илиа натижали бўлади, деб ҳаракат қиласди.

Аллоҳ таоло дуоларни ижобат қилишига далил:

يَتَدَابِعُ نَعَنْ وُرْبَكْتْسَيْ نِيَذْلَا نِمْكَبَرَ لَاقَوْ
نِيرَخَادَمْنَهَجَ نُولْحَدَيْسَ

1. «Роббингиз деди: «Менга дуо қилинг, сизга ижобат қилурман» (Ғофир сураси, 60-оят).

نَأَعَدَ إِذَا عَادَلَا وَعْدَ بِيَرْجُأُ بِيَرَقَ يَنِإِفَ يَدَابِعَ كَلَاسَ إِذَا وَ
نُوْدُشْرَيْ مُهَلَّعَلَ يَبْأُونْمُؤْيَلَ وَيَلْأُوبِيَحَتْسَيْلَفَ

2. «Қачон бандаларим сендан Мен ҳақимда сұрасалар, бас, албатта, Мен яқиндирман. Дуо қилувчи Менга дуо қилганда, дуосини ижобат қилурман» (Бақара сураси, 186-оят).

يَتَدَابِعُ نَعَنْ وُرْبَكْتْسَيْ نِيَذْلَا نِمْكَبَرَ لَاقَوْ
نِيرَخَادَمْنَهَجَ نُولْحَدَيْسَ

3. «Албатта, Менинг ибодатимдан кибр қилганлар жаҳаннамга хору зор ҳолларида киуруллар» (Ғофир сураси, 60-оят).

«Сунний ақијдалар» китоби асосида тайёрланди